

Parandid mõõdetud joontele

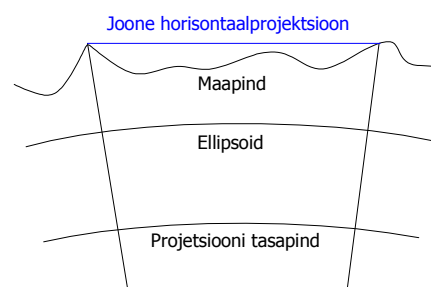

➤ Atmosfäärist tingitud joone parand

Üheks mõõtmistulemuste moonutuste põhjustajaks on meteoroloogilised tingimused. Seepärast on oluline, et enne mõõtmisi mõõdetakse ettenähtud vahenditega õhurõhk ja temperatuur ning märgitakse need üles või sisestatakse elektrontahhümeetri mällu. Kuna aga õhurõhu ja temperatuuri mõju on erinevate instrumentide puhul erinevad, tuleb kasutada just neid parandusparameetreid, mis on määratud konkreetsele instrumendile.

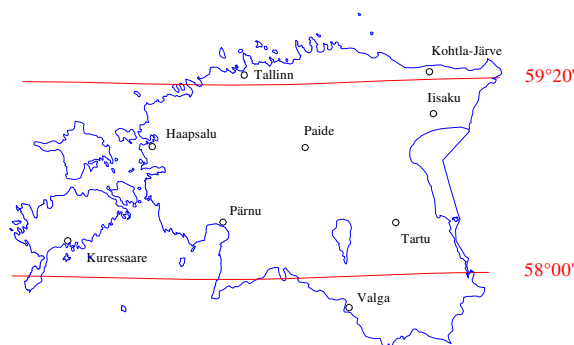
➤ Maapinna kõrgusest tingitud joone parand

Maapinnal mõõdetud joone horisontaalprojektsiooni pikkus ei ole võrdne joone pikkusega Lamberti projektsioonis. Erinevus tekib maapinna kõrgusest ja projektsiooni moonutusest. Geodeetiliste põhi-võrkude ristkoordinaadid on kaardi projektsioonis. Rajades teodoliitkäiku ühest kindelpunktist teise sisaldab käigu sulgemisviga alg- ja lõpppunkti koordinaatide projektsioonist ja maapinna kõrgusest tingitud moonutust. Et seda viga vältida, peab mõõdetud joontele sisse viima projektsiooni ja maapinna kõrguse parandi.

➤ Lamberti projektsioonist tingitud joone parand

Joone pikkust ellipsoidil ja Lamberti projektsioonis seob projektsiooni mõõtkava tegur. Kui maapinnal mõõdetud joon asub lõikeparalleelide (Eestis 58° ja $59^{\circ}20'$) vahel, siis ellipsoidil on see pikem vastavast joonest Lamberti projektsioonis, lõikeparalleelidest väljaspool vastupidi.

➤ **Parandeid** mõõdetud joonele on mugav arvestada tabelite abil. Selleks, et mõõdetud joone horisontaalprojektsiooni redutseerida ellipsoidile ja sealt projektsioonitasandile, tuleb see korrutada ühendatud mõõtkava teguriga K' . Tabelit on väga mugav kasutada mõõtes elektrontahhümeetriga. Enne mõõtma asumist tuleb tabelist sisestada mõõtmispiirkonnale vastav projektsiooni ja maapinna tõusu summaarne parand ppm-des.

Parandid mõõdetud joontele

Asula	Mõõtkava tegur	Parand (ppm)
Abja-Paluoja	0.9999637	-36
Aegviidu	0.9999770	-23
Ahja	0.9999536	-46
Antsla	1.0000227	23
Aseri	1.0000197	20
Elva	0.9999525	-47
Haapsalu	0.9999396	-60
Häädemeeste	0.9999802	-20
Järva-Jaani	0.9999350	-65
Järvakandi	0.9999224	-78
Jõgeva	0.9999186	-81
Jõhvi	0.9999935	-7
Kadrina	0.9999843	-16
Kallaste	0.9999232	-77
Kanepi	0.9999776	-22
Nuia	0.9999623	-38
Kehra	0.9999909	-9
Keila	0.9999856	-14
Kilingi-Nõmme	0.9999605	-40
Kiviõli	0.9999940	-6
Koeru	0.9999277	-72
Kohila	0.9999577	-42
Kohtla-Järve	1.0000022	2
Kose	0.9999616	-38
Kunda	1.0000271	27
Kuresaare	0.9999545	-46
Kuusalu	1.0000158	16
Kärdla	0.9999451	-55
Laura	1.0000830	83
Lavassaare	0.9999300	-70
Lihula	0.9999267	-73
Loksa	1.0000560	56
Maardu	1.0000250	25
Mustla	0.9999482	-52
Mustvee	0.9999294	-71
Mõisaküla	0.9999675	-33
Mõniste	1.0000848	85
Märjamaa	0.9999319	-68
Narva	1.0000024	2
Nõo	0.9999428	-57
Orissaare	0.9999307	-69
Otepää	0.9999620	-38

Asula	Mõõtkava tegur	Parand (ppm)
Paide	0.9999270	-73
Paldiski	0.9999984	-2
Palivere	0.9999383	-62
Petseri	0.9999193	-81
Puhja	0.9999365	-64
Puka	0.9999675	-33
Puurmani	0.9999241	-76
Põltsamaa	0.9999204	-80
Põlva	0.9999767	-23
Pärnu	0.9999413	-59
Pärnu-Jaagupi	0.9999258	-74
Raasiku	0.9999979	-2
Rakke	0.9999302	-70
Rakvere	0.9999892	-11
Rapla	0.9999362	-64
Roosna-Alliku	0.9999365	-64
Räpina	0.9999720	-28
Saku	0.9999433	-57
Saue	0.9999892	-11
Sillamäe	1.0000072	7
Sindi	0.9999377	-62
Suure-Jaani	0.9999207	-79
Tallinn (59°21.5')	0.9999944	-6
Tallinn (59°26.0')	1.0000151	15
Tallinn (59°28.5')	1.0000289	29
Tamsalu	0.9999472	-53
Tapa	0.9999683	-32
Tartu	0.9999349	-65
Tihemetsa	0.9999600	-40
Tõrva	0.9999881	-12
Tori	0.9999314	-69
Valga	1.0000405	41
Varstu	1.0000750	75
Viimsi	0.9999280	-72
Viljandi	0.9999295	-70
Virtsu	0.9999298	-70
Võhma	0.9999211	-79
Võru	1.0000204	20
Võsu	1.0000545	54
Vändra	0.9999235	-76
Värskä	0.9999999	0
Väike-Maarja	0.9999441	-56